

Ustawa o finansach publicznych. Komentarz dla jednostek samorządowych

Wydanie 2.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	XXXVII
Wykaz literatury	LI
Autorzy komentarza	LVII
Autorzy odpowiedzi na pytania	LXI
Wprowadzenie	LXIII
Część I. Komentarz do ustawy o finansach publicznych	1
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	3
Dział I. Zasady finansów publicznych	5
Rozdział 1. Przepisy ogólne	5
Art. 1. [Zakres przedmiotowy]	5
I. Wprowadzenie	6
II. Uzasadnienie do projektu	7
Art. 2. [Objaśnienia]	8
I. Znaczenie regulacji	9
II. Wyjaśnienie pojęć	10
Art. 3. [Zakres finansów publicznych]	10
I. Zakres pojęciowy finansów publicznych	11
II. Ogólna charakterystyka poszczególnych procesów wymienionych w art. 3 FinPubU	13
A. Gromadzenie dochodów i przychodów publicznych	13
B. Wydatkowanie środków publicznych	14
C. Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa	14
D. Zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne	15
E. Zarządzanie środkami publicznymi	16
F. Zarządzanie długiem publicznym	17
G. Rozliczenia z budżetem UE	20
Art. 3a. [Wyłączenie stosowania przepisów o Prokuraturii Generalnej RP]	21
Art. 4. [Zakres podmiotowy]	21

Rozdział 2. Środki publiczne, nadwyżka i deficyt sektora finansów publicznych	27
Art. 5. [Środki publiczne]	27
I. Wprowadzenie	29
II. Dochody publiczne	30
III. Przychody	36
IV. Środki zagraniczne, w tym z budżetu UE	39
Art. 6. [Przeznaczenie środków]	42
I. Wydatki publiczne	43
II. Rozchody	47
Art. 7. [Deficyt/nadwyżka]	48
I. Ustalenie nadwyżki lub deficytu	48
II. Deficyt	51
III. System ESA	56
Rozdział 3. Jednostki sektora finansów publicznych	59
Art. 8. [Zasady tworzenia]	59
I. Aspekty prawne tworzenia JSFP	59
Art. 9. [Podmioty sektora finansów publicznych]	60
I. Sektor finansów publicznych – uwagi ogólne	61
II. Katalog jednostek tworzących sektor finansów publicznych	62
III. Charakterystyka prawna jednostek tworzących sektor finansów publicznych	63
A. Organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały	63
B. Najwyższa Izba Kontroli	63
C. Inne organy kontroli i ochrony prawa	64
D. Sądy i trybunały	64
E. Organy administracji rządowej	65
F. Centralne organy administracji rządowej	65
IV. Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki komunalne	65
A. Charakter prawny – uwagi ogólne	65
B. Związki międzygminne oraz międzypowiatowe	66
C. Związki powiatowo-gminne	66
D. Stowarzyszenia gmin i powiatów	67
E. Związki metropolitalne	67
F. Jednostki budżetowe	68
G. Samorządowe zakłady budżetowe	68
V. Agencja wykonawcza	68
A. Charakter prawny – uwagi ogólne	68
B. Plan finansowy i jego zmiany	69
C. Wpłacanie nadwyżki środków finansowych	69
VI. Instytucja gospodarki budżetowej	69
A. Charakter prawny – uwagi ogólne	69

B. Statut i regulamin organizacyjny	70
C. Plan finansowy i jego zmiany	70
VII. Państwowe fundusze celowe	70
A. Charakter prawny – uwagi ogólne	70
B. Plan finansowy i jego zmiany	71
VIII. Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zarządzane przez niego fundusze oraz KRUS i fundusze zarządzane przez Prezesa KRUS	71
A. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	71
B. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	72
IX. Narodowy Fundusz Zdrowia	72
X. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	73
XI. Uczelnie publiczne	73
XII. Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne	74
XIII. Państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe	74
A. Charakter prawny – uwagi ogólne	74
B. Statut instytucji kultury	75
C. Gospodarka finansowa instytucji kultury	76
XIV. Inne państwowe i samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych	76
XV. Bankowy Fundusz Gwarancyjny	76
Art. 10. [Zastosowanie zasad gospodarki finansowej]	77
I. Podstawowe zasady gospodarki finansowej	77
Art. 11. [Istota jednostki budżetowej]	79
I. Jednostka budżetowa – charakterystyka prawna	79
Art. 11a. [Dochody instytucji oświatowych]	82
Art. 12. [Tworzenie, likwidacja, przekształcanie jednostek budżetowych]	83
Art. 13. [Uprawnienia Prezesa Rady Ministrów]	85
Art. 14. [Samorządowe zakłady budżetowe]	85
Art. 15. [Zasady finansowania samorządowego zakładu budżetowego]	87
Art. 16. [Tworzenie, likwidacja, przekształcanie samorządowego zakładu budżetowego]	89
Art. 17. [Sposób prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych]	91
I. Uwagi wprowadzające	91
II. Przedmiot regulacji rozporządzenia	92
Art. 18. [Agencja wykonawcza]	94
Art. 19. [Zasady działania agencji wykonawczej]	94

Art. 20. [Zasady prowadzenia gospodarki finansowej (przez agencję wykonawczą)] ...	94
Art. 21. [Zasady finansowania agencji wykonawczej; roczny plan finansowy]	94
Art. 22. [Nadwyżka środków]	96
Art. 23. [Instytucja gospodarki budżetowej]	96
Art. 24. [Zasady finansowania instytucji gospodarki budżetowej; roczny plan finansowy]	97
Art. 25. [Likwidacja, przekształcanie instytucji gospodarki budżetowej]	98
Art. 26. [Statut instytucji gospodarki budżetowej]	98
Art. 27. [Dyrektor instytucji gospodarki budżetowej]	99
Art. 28. [Mienie, fundusz instytucji gospodarki budżetowej]	99
Art. 29. [Fundusz celowy]	100
Art. 30. [Samorządowe osoby prawne]	101
I. Uwagi wprowadzające	101
II. Podstawa gospodarki finansowej samorządowych osób prawnych	102
Art. 31. [Plany finansowe samorządowych osób prawnych]	104
Art. 32. [Sporządzanie planów finansowych]	105
Rozdział 4. Jawność i przejrzystość finansów publicznych	107
Art. 33. [Zasada jawności]	107
I. Uwagi ogólne	108
II. Zakres jawności gospodarki środkami publicznymi wynikający z Konstytucji RP ...	109
III. Zakres ograniczenia jawności gospodarki środkami publicznymi ze względu na ochronę informacji niejawnych	110
IV. Zakres ograniczenia jawności gospodarki środkami publicznymi ze względu na ochronę danych osobowych	111
V. Zakres ograniczenia jawności gospodarki środkami publicznymi ze względu na ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa	112
VI. Zakres ograniczenia jawności gospodarki środkami publicznymi ze względu na ochronę tajemnic zawodowych	113
VII. Zakres jawności gospodarki środkami publicznymi wynikający z DostInfPubU ...	115
VIII. Zakres ograniczenia jawności gospodarki środkami publicznymi w FinPubU	121
Art. 34. [Sposób udostępniania informacji o gospodarowaniu środkami publicznymi]	122
I. Zakres i formy dostępu do informacji o gospodarowaniu środkami publicznymi wynikające z systemu prawa obowiązującego w Polsce	124
II. Zakres stosowania form dostępu do informacji o gospodarowaniu środkami publicznymi przez samorządowe JSFP	125

III. Formy dostępu do informacji o gospodarowaniu środkami publicznymi przez samorządowe JSFP	125
A. Dostęp do debat budżetowych w organach stanowiących JST	125
B. Dostęp do debat nad sprawozdaniami z wykonania budżetów JST	129
C. Podawanie do publicznej wiadomości kwot dotacji udzielanych z budżetów JST	130
D. Dostęp do debaty nad projektem uchwały w sprawie WPF JST	131
E. Podawanie do publicznej wiadomości przez samorządowe JSFP określonych informacji dotyczących ich działalności	133
F. Dostęp radnych danej JST do określonych dokumentów dotyczących gospodarowania środkami publicznymi	135
G. Udostępnianie przez samorządowe JSF określonych informacji o korzyściach udzielonych podmiotom spoza sektora finansów publicznych ze środków publicznych	137
H. Udostępnianie sprawozdań rocznych dotyczących finansów i działalności samorządowych JSFP	140
I. Jawność i imiennosc głosowań w kolejalnym organie wykonawczym JST w sprawach dotyczących gospodarowania środkami publicznymi	142
J. Podawanie do publicznej wiadomości treści określonych dokumentów sporządzanych w ramach kontroli zarządczej	143
K. Udostępnianie umów zawartych przez samorządowe JSFP w systemie teleinformatycznym prowadzonym przez Ministra Finansów	144
Art. 34a. [Rejestr umów zawartych przez jednostki sektora finansów publicznych ...	144
Art. 34b. [Odpowiedzialność karna]	146
Art. 35. [Zakres umownego wyłączenia jawności dotyczącej gospodarki środkami publicznymi ze względu na tajemnicę przedsiębiorstwa]	147
I. Uwagi ogólne	147
II. Tajemnica przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów ZNKU	148
Art. 35a. [Działania informacyjne]	150
Art. 35b. [Zbieg działań]	150
Art. 35c. [Kontrola]	150
Art. 35d. [Delegacja ustawowa]	151
Art. 36. [Informacje MF]	151
Art. 37. [Informacje zarządu JST]	152
I. Uwagi ogólne	153
II. Kwartalne informacje o wykonaniu budżetu JST oraz o udzielonych umorzeniach niepodatkowych należności budżetowych	153
III. Roczna informacja o gospodarowaniu środkami publicznymi przez JST	155
IV. Ograniczenie zakresu tajemnicy skarbowej	159

Art. 38. [Obowiązki informacyjne Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej]	161
I. Obowiązki informacyjne Ministra Finansów	161
II. Dane na koniec 2020 r.	162
Art. 38a. [Kwoty, ogłoszenie]	162
I. Obowiązki informacyjne Ministra Finansów	163
II. Dane na koniec 2020 r.	163
Art. 38b. [Ogłoszenia]	164
Art. 38c. (uchylony)	164
Art. 39. [Klasyfikacja budżetowa]	164
I. Klasyfikacja budżetowa	165
II. Klasyfikacja dochodów i wydatków publicznych, przychodów JSFP pochodzących z prowadzonej przez nie działalności oraz środków z UE i innych zagranicznych środków	165
III. Klasyfikacja przychodów i rozchodów	167
IV. Zakres podmiotowy klasyfikacji budżetowej	167
V. Klasyfikacja wydatków strukturalnych – uchylona	167
A. Klasyfikacja wydatków z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego	168
B. Zmiany klasyfikacji budżetowej	168
VI. Klasyfikacja wydatków w układzie zadaniowym	169
Art. 40. [Plany kont i rachunkowość]	170
I. Uwagi ogólne	171
II. Zakres podmiotowy	171
III. Ogólne zasady wynikające z RachunkU	172
IV. Zasady wynikające z FinPubU	172
Art. 41. [Zakres sprawozdawczości]	176
I. Obowiązki sprawozdawcze JSFP	177
II. Sprawozdawczość budżetowa	178
III. Sprawozdawczość w układzie zadaniowym	179
IV. Sprawozdawczość z operacji finansowych	180
Rozdział 5. Zasady gospodarowania środkami publicznymi	181
Art. 42. [Gromadzenie i przeznaczanie środków publicznych]	181
I. Uwagi wprowadzające	182
II. Środki publiczne	182
III. Zasada niefunduszowania	187
IV. Dochodzenie należności	189
Art. 43. [Prawo realizacji zadań]	193
I. Źródła konstytucyjne	194
II. Zasada równego dostępu	195

Art. 44. [Cele i wysokość wydatków]	201
I. Uwagi wprowadzające	201
II. Zasada planowanego ponoszenia wydatków	203
III. Przepisy dotyczące poszczególnych rodzajów wydatków	204
IV. Pozostałe zasady dokonywania wydatków	204
V. Zamówienia publiczne	209
Art. 45. [Zakaz tworzenia fundacji]	210
I. Zakaz tworzenia fundacji	210
II. Ustawa o fundacjach	211
Art. 46. [Zaciąganie zobowiązań]	212
I. Reguła ogólna	212
II. Treść reguły	213
III. Dodatkowe ograniczenia	215
Art. 47. [Oferta wykonania zadania]	215
I. Znaczenie przepisu	216
II. Procedury zlecenia zadań	216
Art. 48. [Lokaty wolnych środków]	217
I. Pojęcie „wolne środki”	218
II. Lokowanie wolnych środków a źródła pochodzenia środków	219
III. Lokata wolnych środków w skarbowych papierach wartościowych	221
IV. Lokata wolnych środków w obligacjach emitowanych przez JST	222
V. Lokata wolnych środków na rachunkach bankowych w bankach mających siedzibę na terytorium RP	223
VI. Lokata wolnych środków w formie depozytu u MF	223
VII. Kryteria wyboru sposobu lokowania wolnych środków	224
VIII. Lokowanie wolnych środków przez SPZOZ, dla których podmiotem tworzącym jest JST, samorządowe instytucje kultury oraz samorządowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 FinPubU, z wyłączeniem WFOŚiGW, w formie depozytu u JST	224
Art. 49. [Wydatki majątkowe]	225
I. Ograniczenia podmiotowe dotyczące posiadania, obejmowania lub nabywania udziałów lub akcji w spółkach	226
II. Sfera użyteczności publicznej	226
III. Posiadanie, obejmowanie lub nabywanie udziałów lub akcji w spółkach przez JST poza sferą użyteczności publicznej	227
IV. Kompetencje organów stanowiących w zakresie posiadania, obejmowania lub nabywania udziałów lub akcji w spółkach	228
Art. 50. [Skutki finansowe nowych aktów prawnych]	229
Art. 50a. [Wytyczne]	232
Art. 51. [Wybrane źródła]	232

Art. 52. [Istota dochodów i wydatków]	235
I. Dochody i przychody	236
II. Wydatki i rozchody	236
Art. 53. [Odpowiedzialność kierownika]	238
I. Kierownik JSFP	239
II. Powierzenie odpowiedzialności	240
III. Wspólna obsługa	244
Art. 54. [Główny księgowy]	247
I. Zakres odpowiedzialności i obowiązków głównego księgowego	250
II. Naruszenie dyscypliny finansów publicznych	252
III. Główny księgowy w urzędzie JST	253
IV. Wspólna obsługa	255
V. Uprawnienia głównego księgowego	257
VI. Kontrasygnata	258
Art. 54a. [Uгода w sprawie spornej należności]	261
I. Znaczenie unormowania	262
II. Przedmiot ugody	262
III. Przesłanki zawarcia ugody wynikające z art. 54a FinPubU	265
Art. 55. [Umarzanie, spłata należności pieniężnych]	266
Art. 56. [Umarzanie należności pieniężnych w całości]	267
I. Przesłanki zastosowania ulg	267
II. Prawny charakter rozstrzygnięcia	268
III. Tryb udzielania ulg. Wady oświadczenia woli	269
IV. Majątek niepodlegający egzekucji – zasada poszanowania minimum egzystencji ...	269
Art. 57. [Wniosek dłużnika]	269
I. Rodzaje ulg	270
II. Charakter prawny wniosku	270
III. Wpływ złożenia wniosku o udzielenie ulgi na bieg przedawnienia	270
Art. 57a. [Umorzenie należności]	271
Art. 58. [Podmioty uprawnione; forma; zgoda na niedochodzenie należności]	271
I. Organy uprawnione	272
II. Forma udzielania ulg	273
III. Zakres wyłączeń	273
IV. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	274
Art. 59. [Restrukturyzacja należności pieniężnych]	274
I. Uwagi wprowadzające	275
II. Uchwała w sprawie ulg	276
III. Forma rozstrzygnięcia	277
IV. Jednostki organizacyjne JST	277

V. Ważny interes dłużnika	277
VI. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	279
VII. Dodatkowe obowiązki JST	279
Art. 59a. [Uchwała o niedochodzeniu należności o charakterze cywilnoprawnym] ...	279
Art. 60. [Niepodatkowe należności budżetowe]	281
I. Zakres przedmiotowy przepisu	282
II. Niepodatkowe należności budżetowe	285
Art. 61. [Organy wydające decyzję w odniesieniu do niepodatkowych należności budżetowych; organy odwoławcze]	288
I. Właściwość organów	290
II. Jednostka samorządu terytorialnego jako adresat decyzji	291
Art. 62. [Potrącenie w stosunku do Skarbu Państwa]	291
Art. 63. [Potrącenie wierzytelności w stosunku do gminy, powiatu, województwa] ...	293
I. Potrącenie	293
II. Rodzaje potrącanych wierzytelności	294
III. Ewidencja potrącenia	296
Art. 64. [Ulgi w zapłacie niepodatkowych należności budżetowych]	297
I. Znaczenie regulacji	298
II. Rodzaje ulg i przesłanki ich zastosowania	298
Art. 65. [Odpowiedzialność solidarna]	304
I. Odesłanie do przepisów KC	304
II. Zasady odpowiedzialności solidarnej	305
Art. 66. [Zastosowanie przepisów]	305
Art. 66a. [Terminy przedawnienia]	306
Art. 67. [Odesłanie]	307
Rozdział 6. Kontrola zarządcza oraz koordynacja kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych	309
Art. 68. [Kontrola zarządcza]	309
I. Pojęcie „kontrola zarządcza”	309
II. Cele kontroli zarządczej	311
III. Zróżnicowanie obowiązków formalnych w sektorze rządowym i samorządowym ..	312
IV. Zarządzanie ryzykiem	313
V. Dwa poziomy kontroli zarządczej	315
Art. 69. [Adekwatność, skuteczność i efektywność kontroli zarządczej]	317
I. Odpowiedzialność za zapewnienie funkcjonowania systemu kontroli zarządczej ..	317
II. Naruszenie dyscypliny finansów publicznych	318
III. Standardy kontroli zarządczej	319

Art. 70. [Plan działalności]	319
Art. 71. [Zadania MF w zakresie koordynacji kontroli zarządczej]	320
Dział II. Państwowy dług publiczny	321
Rozdział 1. Przepisy ogólne	321
Art. 72. [Państwowy dług publiczny]	321
I. Państwowy dług publiczny, dług EDP, ESA 2010	322
II. Tytuły dłużne	323
III. Sprawozdawczość w zakresie długu	330
IV. Dane wartościowe dotyczące długu	331
Art. 73. [Sposób obliczania państwowego długu publicznego; delegacja dla ministra]	331
I. Kwota państwowego długu publicznego	332
II. Zasady ustalania wartości zobowiązań dłużnych	333
Art. 74. [Kontrola nad stanem długu]	334
Art. 75. [Strategia zarządzania długiem]	335
Rozdział 2. Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa	337
Art. 76. [Uściślenie potrzeb pożyczkowych budżetu]	337
Art. 77. [Finansowanie potrzeb pożyczkowych]	337
Art. 78. [Zarządzanie długiem]	338
Art. 78a. [Przyjmowanie wolnych środków w depozyt]	338
Art. 78b. [Umowa]	338
Art. 78c. [Zwrot depozytu]	339
Art. 78d. [Zarządzanie środkami funduszy celowych]	339
Art. 78e. [Oprocentowanie środków]	339
Art. 78f. [Umowa]	340
Art. 78g. [Delegacja ustawowa]	340
Art. 78h. [Skarbowe papiery wartościowe; operacje finansowe]	341
Art. 79. [Umorzenie skarbowych papierów wartościowych]	341
Art. 80. [Zaciąganie pożyczek i kredytów]	341
Art. 81. [Pożyczki w ramach państw członkowskich]	341
Art. 82. [Limity kredytów i pożyczek]	342

Art. 83. [Lokaty Ministra Finansów]	342
Art. 83a. [Rachunki bankowe]	342
Art. 84. [Wyłączenie przepisów o zamówieniach publicznych]	344
Art. 85. [Udostępnianie danych i zestawień]	344
Rozdział 3. Procedury ostrożnościowe i sanacyjne	345
Art. 86. [Progi ostrożnościowe]	345
I. Relacja państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto	347
II. Procedury ostrożnościowe i sanacyjne	348
Art. 86a. [Terminowe wyłączenie zastosowania przepisu]	349
Art. 87. [Program sanacyjny]	349
Art. 88. [Wyłączenie stosowania]	350
I. Przesłanki wyłączenia	350
II. Regulacje prawne dotyczące stanów nadzwyczajnych	350
Rozdział 4. Ogólne zasady zaciągania zobowiązań przez inne niż Skarb Państwa jednostki sektora finansów publicznych	351
Art. 89. [Zaciąganie zobowiązań finansowych]	351
I. Uwagi wprowadzające	352
II. Zobowiązania zaciągane na sfinansowanie przejściowego deficytu	353
III. Zobowiązania zaciągane na sfinansowanie planowanego deficytu	355
IV. Zobowiązania zaciągane na spłatę długu	358
V. Zobowiązania zaciągane na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu UE	359
VI. Kredyt konsolidacyjny	362
Art. 90. [Pożyczki w państwowych funduszach celowych oraz w państwowych i samorządowych osobach prawnych]	365
I. Pożyczki z państwowych funduszy celowych oraz państwowych i samorządowych osób prawnych	365
II. Pożyczki z państwowych funduszy celowych oraz państwowych i samorządowych osób prawnych a deficyt budżetu	367
Art. 91. [Limit zobowiązań]	368
I. Limit dla zobowiązań dłużnych	368
II. Limit dla wydatków	370
III. Opinia RIO	370
Art. 91a. [Przekazywanie wolnych środków w depozyt]	372
I. Przeznaczenie przyjmowanych depozytów	373
II. Uchwała organu stanowiącego	374
III. Dług publiczny	374

Art. 92. [Koszty obsługi zobowiązań]	375
I. Warunki zaciąganych zobowiązań	375
Art. 93. [Skutki nieustalenia wartości nominalnej]	376
I. Dodatkowe ograniczenia w zaciąganiu zobowiązań	376
Art. 94. [Udzielanie poręczeń i gwarancji]	377
I. Pojęcia „gwarancja” i „poręczenie”	377
II. Warunki udzielenia gwarancji lub poręczenia przez JST	378
Rozdział 5. Zasady i tryb emisji skarbowych papierów wartościowych	381
Art. 95. [Istota skarbowych papierów wartościowych]	381
Art. 96. [Termin wykupu]	381
Art. 97. [Warunki emisji]	382
Art. 98. [Limit emisyjny]	382
Art. 99. [Bon skarbowy]	383
Art. 100. [Obligacja skarbowa]	383
Art. 101. [Skarbowy papier oszczędnościowy]	383
Art. 102. [Zbywanie papierów skarbowych]	384
Dział III. Wieloletni Plan Finansowy Państwa i ustawa budżetowa	385
Rozdział 1. Wieloletni Plan Finansowy Państwa	385
Art. 103. [Wieloletni Plan Finansowy Państwa]	385
Art. 103a. (<i>uchylony</i>)	385
Art. 104. [Zakres przedmiotowy]	385
Art. 105. [Podstawa projektu ustawy budżetowej]	386
Art. 106. [Przedstawienie, uchwalenie, ogłoszenie]	386
Art. 107. (<i>uchylony</i>)	386
Art. 108. [Informacja o realizacji]	386
Rozdział 2. Ustawa budżetowa	387
Art. 109. [Ustawa budżetowa]	387
Art. 110. [Zakres przedmiotowy budżetu]	387
Art. 111. [Dochody podatkowe i niepodatkowe budżetu]	388
Art. 112. [Przeznaczenie wydatków budżetu państwa]	389

Art. 112a. (<i>uchylony</i>)	389
Art. 112aa. [Stabilizująca reguła wydatkowa]	389
Art. 112b. (<i>uchylony</i>)	394
Art. 112c. (<i>uchylony</i>)	394
Art. 112d. [Wyłączenie zastosowania przepisów]	394
Art. 112e. [Terminowe wyłączenie zastosowania przepisów]	396
Art. 113. [Nadwyżka/deficyt]	397
Art. 114. [Części budżetowe]	397
Art. 115. [Pożyczki i kredyty udzielone z budżetu państwa]	398
Art. 116. [Szczegółowość budżetu państwa]	398
Art. 117. [Budżet środków europejskich]	399
Art. 118. [Nadwyżka/deficyt]	399
Art. 119. [Szczegółowość budżetu środków europejskich]	399
Art. 120. [Rezerwa celowa BŚE]	400
Art. 121. [Programy finansowane z udziałem środków europejskich]	400
Art. 122. [Treść ustawy budżetowej]	400
Art. 123. [Plany finansowe agencji wykonawczych]	402
Rozdział 3. Przeznaczenie wydatków budżetu państwa	403
Art. 124. [Klasyfikacja wydatków budżetu]	403
Art. 125. [Środki własne UE]	404
Art. 126. [Dotacje]	404
I. Uwagi wprowadzające	405
II. Definicja prawna dotacji	405
III. Prawne podstawy udzielenia dotacji	407
IV. Przepisy prawa międzynarodowego dotyczące dotacji	408
V. Przepis ustawowy jako podstawa prawna udzielenia dotacji	409
VI. Przeznaczenie dotacji	410
VII. Realizacja zadań publicznych	411
VIII. Szczególne zasady rozliczania dotacji	412
IX. Struktura prawa dotacyjnego	414
Art. 127. [Dotacje celowe]	415
I. Uwagi wprowadzające	415
II. Przeznaczenie i rozliczanie dotacji celowych	416

Art. 128. [Dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego]	417
Art. 129. [Dotacje celowe na zadania zlecone JST]	419
Art. 130. [Dotacje przedmiotowe]	420
I. Dotacja przedmiotowa – definicja	421
II. Dotacja przedmiotowa – regulacje w FinPubU	423
Art. 131. [Dotacje podmiotowe]	423
I. Dotacja podmiotowa – definicja	423
II. Dotacja podmiotowa – regulacje w FinPubU	425
Art. 132. [Wydatki na inwestycje]	426
Art. 133. [Limity dotowania inwestycji]	426
Art. 133a. [Kontrola zarządcza inwestycji]	427
Art. 133b. [Opinia]	427
Art. 133c. [Wniosek]	428
Art. 133d. [Uzasadnienie, termin]	428
Art. 133e. [Nieujawnianie opinii i informacji]	429
Art. 134. [Rozszerzona delegacja dla Rady Ministrów]	429
Art. 135. [Zakup nieruchomości, inwestycje budowlane]	430
Art. 136. [Programy wieloletnie]	430
Art. 137. [Międzynarodowa współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa państwa]	431
Rozdział 4. Tryb opracowywania i uchwalania budżetu państwa	433
Art. 138. [Założenia projektu budżetu i nota budżetowa]	433
Art. 139. [Postępowanie Ministra Finansów z projektem ustawy budżetowej]	434
Art. 140. [Rezerwy budżetowe]	434
Art. 141. [Uchwalenie projektu ustawy budżetowej przez Radę Ministrów]	435
Art. 142. [Uzasadnienie do projektu ustawy budżetowej]	435
Art. 143. [Projekty planów finansowych państwowych jednostek budżetowych]	437
Art. 144. [Prowizorium budżetowe]	437
Art. 145. [Nieuchwalenie ustawy budżetowej w terminie]	438
Rozdział 5. Wykonywanie ustawy budżetowej	439
Art. 146. [Plany finansowe państwowych jednostek budżetowych]	439

Art. 147. [Harmonogram realizacji budżetu państwa]	439
Art. 148. [Informacje o dotacjach]	440
Art. 149. [Termin przekazywania dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone]	441
I. Termin przekazywania dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone	441
II. Przekazywanie dotacji przez innych dysponentów środków	443
Art. 150. [Umowa o dotację]	443
Art. 151. [Dotacje dla organizacji pozarządowych]	444
Art. 152. [Ewidencja dotacji]	444
Art. 153. [Zapewnienie finansowania lub dofinansowania]	444
Art. 154. [Podział rezerw celowych]	445
Art. 155. [Dysponowanie rezerwą ogólną]	446
Art. 156. [Podział rezerwy przez wojewodów]	446
Art. 157. [Środki nierozdzielone przez wojewodów]	446
Art. 158. [Stany nadzwyczajne]	447
Art. 159. [Kierowanie wykonaniem budżetu państwa]	447
Art. 160. [Wytyczne Rady Ministrów]	447
Art. 161. [Zobowiązania związane z pomocą rozwojową]	447
Art. 162. [Zasady gospodarki finansowej]	448
Art. 163. [Dochody jednostek mających siedzibę poza granicami Polski]	448
Art. 164. [Wydatki nieprzewidziane]	449
Art. 165. [Obsługa długu Skarbu Państwa]	450
Art. 166. [Transakcje na instrumentach pochodnych]	450
Art. 167. [Wpłaty środków własnych UE]	450
Art. 168. [Wykorzystanie dotacji udzielonych z budżetu państwa]	451
I. Wykorzystanie dotacji przyznanych z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami	452
II. Termin zwrotu przez JST dotacji niewykorzystanej w części	453
Art. 169. [Zwrot dotacji]	454
I. Zwrot dotacji do budżetu państwa	455
II. Decyzja określająca kwotę przypadającą do zwrotu	456

Art. 170. [Zmiany kwot dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego] .	457
I. Termin zmian kwot dotacji z budżetu państwa na finansowanie zadań zleconych i dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego	457
II. Wyjątki od zasady	458
Art. 171. [Przeniesienie wydatków]	459
Art. 172. [Zniesienie lub przekształcenie ministerstwa]	460
Art. 173. [Środki na programy wieloletnie]	460
Art. 174. [Zadania Ministra Finansów]	460
Art. 175. [Nadzór i kontrola w częściach budżetowych]	461
Art. 176. [Ocena planowania i gospodarowania środkami publicznymi]	462
Art. 177. [Blokowanie planowanych wydatków budżetowych]	462
Art. 178. [Blokowanie wydatków na programy wykorzystujące środki UE]	463
Art. 179. [Blokowanie na czas oznaczony]	463
Art. 180. [Stany nadzwyczajne]	464
Art. 180a. [Delegacja ustawowa]	464
Art. 180b. [Upoważnienie ustawowe]	464
Art. 181. [Wydatki niewygasające]	465
Art. 182. [Roczne sprawozdanie z wykonania ustawy budżetowej]	466
Art. 183. [Sprawozdanie za I półrocze]	468
Rozdział 6. Wykonywanie budżetu środków europejskich	469
Art. 184. [Procedury dokonywania wydatków; zasady rozliczania]	469
Art. 185. [Klasyfikacja wydatków]	469
Art. 186. [Przeznaczenie wydatków]	469
Art. 187. [Odpowiedzialność MF za obsługę płatności]	470
Art. 188. [Podstawa dokonania płatności na rzecz beneficjenta]	470
Art. 189. [Zlecenie płatności]	471
Art. 190. [Wniosek o płatność jednostki sektora finansów publicznych]	473
Art. 191. [Zbiorcze harmonogramy wydatków]	473
Art. 192. [Przekazywanie środków płatności; obowiązki informacyjne]	474
Art. 193. [Zaciąganie zobowiązań przez jednostki realizujące program finansowany z udziałem środków europejskich]	475

Art. 194. [Przeniesienia wydatków między częściami i działami budżetu]	476
Art. 195. [Nadzór i kontrola nad realizacją programów]	477
Rozdział 7. Bankowa obsługa budżetu państwa oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych	479
Art. 196. [Rodzaje rachunków bankowych]	479
Art. 197. [Gromadzenie dochodów]	480
Art. 198. [Szczegółowy sposób wykonywania budżetu państwa; delegacja ustawowa]	481
Art. 199. [Obsługa bankowa]	481
Art. 199a. [Informacje o stanach środków na rachunkach]	482
Art. 200. [Umowa rachunku bankowego zawarta z BGK]	482
Art. 201. [Elementy umowy z BGK]	483
Dział IV. Środki europejskie i inne środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi	485
Art. 202. [Wyodrębnione rachunki bankowe; obsługa]	485
I. Wyodrębnione rachunki bankowe	485
II. Regionalne Programy Operacyjne	487
Art. 203. [Dochody JST]	488
I. Środki pochodzące z budżetu UE oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu	489
II. Pozostałe środki zagraniczne	490
Art. 204. [Przeznaczenie środków]	492
Art. 205. (<i>uchylony</i>)	494
Art. 206. [Umowa o dofinansowanie projektu]	494
I. Umowa o dofinansowanie projektu	495
II. Wkład własny	496
Art. 207. [Zwrot środków]	498
I. Szczególne zasady rozliczenia	501
II. Obowiązek zwrotu środków	501
III. Naruszenie dyscypliny finansów publicznych	503
Art. 208. [Wspólna Polityka Rolna]	504
Art. 209. [Ulgi w zakresie należności przypadających agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej]	505

Art. 210. [Rejestr podmiotów wykluczonych]	507
I. Wykluczenie z możliwości otrzymania środków na realizację programów realizowanych ze środków europejskich	507
II. Rejestr	508
Dział V. Budżet, wieloletnia prognoza finansowa i uchwała budżetowa jednostki samorządu terytorialnego	509
Rozdział 1. Zakres budżetu jednostki samorządu terytorialnego	509
Art. 211. [Objaśnienie pojęć]	509
I. Uwagi wprowadzające	510
II. Pojęcie i istota budżetu JST	510
III. Rok budżetowy	518
IV. Uchwała budżetowa	520
Art. 212. [Zakres przedmiotowy uchwały budżetowej]	526
I. Uwagi wprowadzające	527
II. Obligatoryjna treść uchwały budżetowej JST	528
III. Fakultatywna treść uchwały budżetowej JST	573
IV. Uwagi końcowe	581
Art. 213. [Brak zgody ustawodawcy na zamieszczanie w uchwale budżetowej przepisów niezwiązanych z wykonywaniem budżetu]	582
I. Zakaz obładowywania uchwały budżetowej treściami niezwiązanymi z wykonywaniem budżetu	582
II. Zapisy wychodzące poza dozwoloną treść uchwały budżetowej	584
Art. 214. [Załączniki do uchwały budżetowej]	586
I. Uwagi wprowadzające	586
II. Omówienie poszczególnych załączników do uchwały budżetowej	587
Art. 215. [Zestawienie planowanych kwot dotacji]	599
I. Uwagi wprowadzające	600
II. Podział ze względu na kryterium beneficjentów dotacji	600
III. Podział ze względu na kryterium rodzaju udzielanej dotacji	602
IV. Zestawienie wraz ze wskazaniem występujących nieprawidłowości	605
Art. 216. [Źródła dochodów; przeznaczenie wydatków]	608
I. Źródła dochodów	609
II. Przeznaczenie wydatków budżetu	620
Art. 217. [Nadwyżka/deficyt]	637
I. Uwagi wprowadzające	638
II. Wynik budżetu jednostki samorządu terytorialnego	638
III. Źródła pokrycia deficytu budżetu	641
Art. 218. [Dotacje podmiotowe z budżetu JST]	662
I. Uwagi wprowadzające	662

II. Pojęcie i istota dotacji podmiotowej	663
III. Przykłady dotacji podmiotowych z ustaw odrębnych	666
Art. 219. [Dotacje przedmiotowe z budżetu JST]	673
I. Uwagi wprowadzające	673
II. Pojęcie i istota dotacji przedmiotowej	674
III. Udzielanie dotacji przedmiotowych innym podmiotom	678
IV. Kwota i zakres dotacji przedmiotowej	682
V. Stawka dotacji przedmiotowej	683
Art. 220. [Pomoc finansowa i rzeczowa udzielana z budżetu JST]	686
I. Istota i formy pomocy udzielanej z budżetu JST	686
II. Podstawa udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej oraz rozstrzyganie sporów	690
Art. 221. [Zlecenie zadań publicznych i ich finansowanie]	696
I. Podmiot i przedmiot dotacji celowej z art. 221 FinPubU	697
II. Ścieżki zlecenia zadań i udzielania dotacji celowych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działającym w celu osiągnięcia zysku	701
Art. 221a. [Dotacje celowe]	713
I. Uwagi wprowadzające	714
II. Udzielanie dotacji celowej z budżetu JST w ramach umów PPP	715
Art. 222. [Rezerwa ogólna w budżecie JST]	719
I. Uwagi wprowadzające	719
II. Rezerwa ogólna budżetu JST	722
III. Rezerwy celowe budżetu JST	726
IV. Kompetencja do podziału rezerwy	731
Art. 223. [Dochody gromadzone na wydzielonym rachunku]	733
I. Zasady gospodarki finansowej jednostek budżetowych	734
II. Uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego	735
III. Plan finansowy rachunku dochodów i wydatków nimi finansowanych	736
Art. 224. [Pożyczka z budżetu państwa]	737
I. Przestanki udzielenia pożyczki	738
II. Postępowanie naprawcze lub ostrożnościowe	740
Art. 225. [Czynności zlecone BGK]	741
Rozdział 2. Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ...	743
Art. 226. [Zakres wieloletniej prognozy finansowej]	743
I. Instytucja WPF	744
II. Charakter uchwały w sprawie WPF	746
III. Realistyczność prognozy	747
IV. Orzecznictwo RIO i WSA w zakresie realistyczności WPF	748
V. Zakres WPF	751

VI. Objasnienia	753
VII. Wykaz przedsiwziec	754
VIII. Pojecie „przedsiwziecie”	754
IX. Partnerstwo publiczno-prywatne	757
X. Wzór załącznika	759
Art. 227. [Okres obowiazywania WPF i prognozy dlugu]	759
I. Okres obowiazywania WPF	760
II. Okres obowiazywania prognozy kwoty dlugu	761
Art. 228. [Upowaznienie zarzadu JST do zaciagnania zobowiazan]	762
I. Upowaznienie do zaciagnania zobowiazan zwiazanych z realizacja przedsiwziec ...	762
II. Upowaznienie do zaciagnania zobowiazan zwiazanych z umowami zapewniajacy- mi ciaglosc dzialania JST	764
III. Przekazanie uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych	764
Art. 229. [Zgodnosć wartosci]	765
I. Uwagi wprowadzajace	766
II. Zakres zgodnosci budzet – WPF	767
III. Zmiana wartosci majaca znaczenie dla oceny zachowania relacji splaty zobowiaz- zan w roku budzetowym	768
IV. Zmiana wartosci majaca znaczenie dla oceny zachowania relacji splaty zobowiaz- zan w latach nastepnych	769
Art. 230. [Procedura uchwalenia WPF. Kompetencje organow JST]	770
I. Kompetencja do przygotowania projektu WPF i jej zmiany	771
II. Kompetencje RIO	772
III. Szczegolne procedury uchwalenia WPF	773
IV. Obowiazek przekazania uchwal i zarzaden	773
Art. 230a. [Przekazanie projektow prognoz finansowych]	774
Art. 230b. [Delegacja]	774
I. Aplikacja Besti@	775
II. Terminy przekazywania danych i aktow prawnych przez RIO	775
Art. 231. [Zmiany w zakresie przedsiwziec]	775
Art. 232. [Podmiot uprawniony do zmian w prognozie]	777
Rozdzial 3. Uchwała budzetowa	781
Art. 233. [Inicjatywa w zakresie sporzadzenia projektu uchwały budzetowej]	781
I. Inicjatywa uchwalodawcza w zakresie projektu uchwały budzetowej	781
II. Inicjatywa uchwalodawcza w zakresie projektu uchwały o zmianie uchwały budzetowej	783
Art. 234. [Uchwała w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budzetowej]	786
I. Charakter prawny uchwały	786
II. Przedmiot regulacji	787

Art. 235. [Szczegółowość planu dochodów]	790
I. Szczegółowość planu dochodów budżetu	791
II. Dochody bieżące i majątkowe	792
Art. 236. [Wydatki bieżące; wydatki majątkowe]	793
I. Szczegółowość planu wydatków	794
II. Wydatki bieżące i majątkowe	794
Art. 237. [Plan dochodów i wydatków budżetu jednostki]	799
I. Zasada niefunduszowania	800
II. Pozostałe przypadki wyodrębnienia dochodów i wydatków budżetu	805
Art. 238. [Przedłożenie przez zarząd JST projektu uchwały budżetowej]	806
I. Termin przedłożenia projektu uchwały budżetowej	806
II. Autopoprawka	808
III. Opinia regionalnej izby obrachunkowej	809
Art. 239. [Termin podjęcia uchwały budżetowej]	812
Art. 240. [Projekt uchwały budżetowej i jej podjęcie przez organ stanowiący]	814
I. Uwagi wprowadzające	814
II. Projekt uchwały budżetowej	814
III. Uchwalenie budżetu – kompetencje organu stanowiącego	816
IV. Ustalenie budżetu przez regionalną izbę obrachunkową	818
Art. 240a. [Program postępowania naprawczego]	822
I. Uwagi wprowadzające	823
II. Postępowanie naprawcze – przesłanki	824
III. Program postępowania naprawczego	828
IV. Uchwalenie budżetu i WPF	832
V. Ograniczenia w okresie realizacji programu postępowania naprawczego	835
Art. 240b. [Ustalenie budżetu]	836
I. Ustalanie budżetu przez RIO	837
II. Wieloletnia prognoza finansowa	837
Art. 241. [Uchwała o prowizorium budżetowym]	838
I. Warunki podjęcia uchwały	838
II. Uchwała w sprawie prowizorium	838
Art. 242. [Równoważenie budżetu w części bieżącej]	839
I. Nadwyżka operacyjna (bieżąca) budżetu – uchwalenie budżetu i WPF	839
II. Nadwyżka operacyjna (bieżąca) – wykonywanie budżetu	841
III. Zmiany w zakresie równoważenia części operacyjnej budżetu	841
IV. Dodatkowe reguły w okresie epidemii COVID-19	843
V. Zmiany w 2022 r.	846

Art. 243. [Relacja spłaty zobowiązań]	846
I. Uwagi wprowadzające	850
II. Relacja spłaty zobowiązań jako instrument monitorowania i ograniczania długu jednostek samorządowych	851
III. Nadwyżka operacyjna	853
IV. Relacja spłaty zobowiązań według stanu prawnego do 31.12.2019 r.	853
V. Zmiany w zakresie relacji spłaty zobowiązań	857
VI. Stosowanie przepisów dotyczących obliczenia relacji spłaty zobowiązań	860
VII. Wyłączenia z ograniczenia spłaty zobowiązań	862
VIII. Zmiany w 2022 r.	868
Art. 243a. [Obligacje przychodowe]	868
I. Obligacje przychodowe	868
II. Odpowiedzialność emitenta obligacji	869
III. Wieloletnia prognoza finansowa	870
Art. 244. [Spłaty zobowiązań związku współtworzonego przez JST]	871
I. Związki jednostek samorządu terytorialnego	871
II. Spłaty i wykupy zobowiązań związku	872
Art. 245. [Obowiązki informacyjne związku JST]	874
I. Znaczenie obowiązku informacyjnego	874
II. Zakres obowiązków informacyjnych	875
Art. 246. [Opinia RIO do projektu i do uchwały budżetowej]	876
I. Opinia o możliwości sfinansowania deficytu budżetu	876
II. Obowiązek publikacji opinii	878
Rozdział 4. Wykonywanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego	879
Art. 247. [Wykonywanie budżetu. Służbowe karty płatnicze]	879
I. Wprowadzenie	880
II. Zarząd – wykonawca budżetu JST	882
III. Sprawowanie ogólnego nadzoru nad realizacją budżetu JST	887
IV. Określenie zasad, sposobu oraz trybu przyznawania służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu i korzystania z nich	888
Art. 248. [Projekty planów finansowych jednostek podległych]	891
I. Przekazanie podległym jednostkom informacji niezbędnych do opracowania projektów planów finansowych	892
II. Terminowe opracowanie projektów planów finansowych	894
III. Podmioty nieobjęte wprost zakresem przepisu	900
Art. 249. [Postępowanie zarządu po podjęciu uchwały budżetowej, plany finansowe i harmonogram]	901
I. Uwagi wprowadzające	902
II. Prace zarządu JST po podjęciu uchwały budżetowej	903
III. Obowiązki jednostek organizacyjnych po podjęciu uchwały budżetowej	907

IV. Plany finansowe urzędu i starostwa	908
V. Harmonogram	909
Art. 250. [Umowa o udzielenie dotacji celowej]	914
I. Udzielenie dotacji celowej na podstawie umowy	914
II. Treść umowy	916
Art. 251. [Niewykorzystana część dotacji]	918
I. Niewykorzystana część dotacji	919
II. Termin zwrotu dotacji	924
Art. 252. [Zwrot dotacji]	925
I. Obowiązek zwrotu dotacji	926
II. Przesłanki zwrotu	927
Art. 253. [Wyłączenie stosowania przepisów]	933
Art. 254. [Zasady gospodarki finansowej]	934
Art. 255. [Przekazywanie dochodów pobranych w związku z realizacją zadań zleconych]	936
I. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone	937
II. Terminy przekazywania zrealizowanych dochodów	938
III. Odsetki	940
IV. Dochodzenie nieprzekazanych należności	941
Art. 256. [Wydatki nieprzewidziane]	942
I. Dyrektywny charakter planowanych wydatków	943
II. Wyjątek od zasady dyrektywnego charakteru wydatków	943
Art. 257. [Zmiany w planie dochodów i wydatków]	945
I. Uchwała budżetowa i jej zmiany	945
II. Kompetencje zarządu JST	948
Art. 258. [Upoważnienie zarządu]	952
I. Dokonywanie zmian w planie dochodów i wydatków	953
II. Pozostałe upoważnienia	955
Art. 259. [Dysponowanie rezerwami]	957
I. Rezerwy celowe	958
II. Rezerwa ogólna	959
Art. 260. [Blokowanie planowanych wydatków budżetowych]	960
I. Okoliczności podjęcia decyzji o blokowaniu planowanych wydatków	960
II. Pojęcie „blokowanie planowanych wydatków”	964
III. Rola organów JST w blokowaniu planowanych wydatków budżetowych oraz właściwość organu nadzoru	966
IV. Rezerwa celowa na finansowanie zobowiązań JST tworzona z przeniesionych kwot zablokowanych wydatków	968

Art. 261. [Wysokość zobowiązania pieniężnego]	970
I. Uwagi wprowadzające	970
II. Kierownik samorządowej jednostki budżetowej	971
III. Prawo do zaciągania zobowiązań pieniężnych	975
IV. Zaciąganie zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego z art. 72 ust. 1 pkt 2 FinPubU innego niż kredyt i pożyczka	979
V. Sankcje za nieprzestrzeganie art. 261 FinPubU	981
VI. Podsumowanie	982
Art. 262. [Kontrasygnata skarbnika JST]	983
I. Uwagi wprowadzające	984
II. Czynności prawne objęte zakresem art. 262 FinPubU	985
III. Osoby składające w imieniu JST oświadczenie woli przy zawarciu czynności prawnych	988
IV. Kontrasygnata skarbnika JST	991
V. Odmowa kontrasygnaty	998
Art. 263. [Wygaśnięcie niezrealizowanych kwot wydatków; wykaz wydatków]	1000
I. Wygasanie z upływem roku budżetowego niezrealizowanych wydatków – reguła generalna	1001
II. Wydatki niewygasające – wyjątek od wygasania i roczności realizacji wydatków budżetu JST	1002
A. Wykaz wydatków niewygasających	1005
B. Ostateczny termin dokonania w następnym roku budżetowym każdego wydatku ujętego w wykazie	1011
C. Plan finansowy wydatków niewygasających, ujętych w wykazie w podziale na działy i rozdziały klasyfikacji wydatków, z wyodrębnieniem wydatków majątkowych	1012
III. Środki finansowe na wydatki ujęte w wykazie	1017
Art. 264. [Bankowa obsługa budżetu JST]	1022
I. Uwagi wprowadzające	1022
II. Wybór banku do obsługi budżetu JST	1024
III. Umowa – podstawą prowadzenia obsługi bankowej budżetu JST	1027
IV. Lokowanie wolnych środków budżetowych poza bankiem prowadzącym obsługę budżetu JST	1032
V. Relacje pomiędzy bankową obsługą budżetu a zaciąganiem kredytów i pożyczek	1038
Rozdział 5. Tryb zatwierdzenia wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego	1045
Art. 265. [Terminy przedstawienia zarządowi informacji i sprawozdań]	1045
I. Uwagi wprowadzające	1046
II. Informacja o przebiegu wykonania planu finansowego jednostki za pierwsze półrocze	1047
A. Plan finansowy samorządowej instytucji kultury	1048
B. Plan finansowy SPZOZ	1048
C. Plan finansowy WORD	1049

D. Plan finansowy WFOŚiGW	1050
E. Powiązanie planów finansowych z księgami rachunkowymi oraz sprawozdania- niami w zakresie operacji finansowych	1050
III. Sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego jednostki	1051
A. Zakres danych zawartych w sprawozdaniu rocznym z wykonania planu finansowego samorządowej osoby prawnej oraz forma tego sprawozdania ...	1051
B. Sprawozdanie roczne samorządowej instytucji kultury	1052
C. Sprawozdanie roczne SPZOZ	1052
D. Sprawozdanie roczne WORD	1053
E. Sprawozdanie roczne WFOŚiGW	1053
F. Regulacje w zakresie WFOŚiGW	1053
Art. 266. [Terminy przedstawienia informacji organowi stanowiącemu i regionalnej izbie obrachunkowej]	1054
I. Uwagi wprowadzające	1055
II. Informacja o przebiegu wykonania budżetu JST za pierwsze półrocze	1057
III. Informacja o kształtowaniu się WPF	1058
IV. Opinia RIO o informacji o przebiegu wykonania budżetu JST za pierwsze półrocze	1060
Art. 267. [Dokumenty składane przez zarząd JST]	1061
I. Uwagi wprowadzające	1062
II. Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu JST	1064
III. Sprawozdania roczne z wykonania planów finansowych samorządowych osób prawnych	1066
IV. Informacja o stanie mienia JST	1066
V. Wykaz jednostek budżetowych prowadzących działalność oświatową, upraw- nionych do gromadzenia na wydzielonym rachunku określonych dochodów i ich wydatkowania, jako element sprawozdania rocznego z wykonania budżetu JST	1068
VI. Opinia RIO o sprawozdaniu z wykonania budżetu JST	1069
Art. 268. [Badanie sprawozdania finansowego]	1071
I. Uwagi wprowadzające	1072
II. Sprawozdanie finansowe	1072
III. Badanie sprawozdania	1074
Art. 269. [Sprawozdanie z wykonania budżetu JST]	1076
I. Dane dotyczące dochodów i wydatków budżetu JST	1076
II. Dane o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi	1079
III. Dane o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich	1080
Art. 270. [Rola komisji rewizyjnej. Zatwierdzenie sprawozdań]	1082
I. Uwagi wprowadzające	1083
II. Elementy sprawozdania finansowego JST	1084

III. Zadania komisji rewizyjnej w ramach procedury zatwierdzenia wykonania budżetu JST	1088
IV. Opinia RIO o wniosku komisji rewizyjnej w sprawie absolutorium dla zarządu ...	1094
V. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego JST wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu	1095
Art. 271. [Udzielenie lub nieudzielenie absolutorium]	1098
I. Uchwała organu stanowiącego JST w sprawie absolutorium dla zarządu	1098
II. Kompetencje RIO	1104
III. Skutki prawne podjęcia uchwały o nieudzieleniu absolutorium dla zarządu	1105
IV. Dodatkowe wyjaśnienia do sprawozdań	1107
V. Relacje pomiędzy absolutorium dla zarządu JST a wotum zaufania dla tego organu	1107
Dział VI. Audyt wewnętrzny oraz koordynacja audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych	1113
Art. 272. [Definicja audytu wewnętrznego]	1113
I. Definicja audytu wewnętrznego	1113
II. Ocena kontroli zarządczej a odpowiedzialność za jej prawidłowe funkcjonowanie	1114
Art. 273. [Standardy audytu wewnętrznego]	1115
I. Standardy audytu wewnętrznego	1115
II. Dyplomowany audytor wewnętrzny	1116
Art. 274. [Jednostki, w których prowadzi się audyt]	1117
I. Jednostki zobowiązane do prowadzenia audytu wewnętrznego	1118
II. Audyt wewnętrzny w JST	1119
III. Dobrowolny audyt wewnętrzny	1120
Art. 275. [Sposoby prowadzenia audytu wewnętrznego]	1120
Art. 276. [Wykonywanie zadań przypisanych kierownikowi jednostki w JST]	1121
Art. 277. [Komórki audytu wewnętrznego]	1122
I. Komórka audytu wewnętrznego	1122
II. Audyt w JST	1123
Art. 278. [Jednostki, w których możliwe jest prowadzenie audytu wewnętrznego przez usługodawcę]	1123
I. Jednostki, w których możliwe jest prowadzenie audytu wewnętrznego przez usługodawcę	1124
II. Próg kwotowy	1124
Art. 279. [Usługodawca]	1125
I. Usługodawca	1125
II. Umowa z usługodawcą	1126
Art. 280. [Umiejscowienie audytu wewnętrznego w strukturze jednostki]	1127

Art. 281. [Stabilność zatrudnienia audytora wewnętrznego]	1128
Art. 282. [Obowiązki kierownika jednostki w stosunku do audytu wewnętrznego] ...	1128
I. Uwagi wprowadzające	1129
II. Niezależność	1129
III. Obiektywizm	1130
IV. Efektywne prowadzenie audytu wewnętrznego	1130
Art. 283. [Podstawa przeprowadzania audytu wewnętrznego]	1131
I. Plan audytu wewnętrznego	1131
II. Elementy planu audytu	1132
III. Analiza ryzyka	1132
IV. Audyt wewnętrzny przeprowadzony poza planem audytu	1133
V. Sprawozdanie z wykonania planu audytu	1134
Art. 284. [Plan audytu; sprawozdanie]	1134
I. Dostęp do dokumentacji audytowej	1134
II. Informacja publiczna	1135
Art. 285. [Sposób i tryb przeprowadzania audytu]	1135
Art. 286. [Audytor wewnętrzny – wymagania formalne]	1136
I. Uwagi wprowadzające	1137
II. Certyfikat potwierdzający kwalifikacje	1137
III. Egzamin na audytora wewnętrznego złożony w latach 2003–2006	1139
IV. Uprawnienia biegłego rewidenta	1139
V. Praktyka w zakresie audytu wewnętrznego	1139
Art. 287. [Upoważnienie do przeprowadzenia audytu]	1141
I. Upoważnienie do przeprowadzenia audytu wewnętrznego	1141
II. Uprawnienia audytora	1142
Art. 288. [Komitet audytu]	1142
Art. 289. [Zadania komitetu audytu]	1143
I. Podstawowe zadania komitetu audytu	1144
II. Inne obowiązki	1144
Art. 290. [Skład komitetu audytu]	1145
I. Członkowie komitetu audytu	1145
II. Regulamin komitetu audytu	1146
Art. 291. [Zadania komórki audytu wewnętrznego utworzonej w ministerstwie]	1146
Art. 292. [Zadania MF w zakresie koordynacji audytu]	1147
I. Koordynacja audytu wewnętrznego	1148
II. Zlecenie audytu wewnętrznego	1148
III. Ocena audytu wewnętrznego	1148

Art. 293. [Audyt wewnętrzny zlecony]	1150
Art. 294. [Ocena audytu w zakresie środków]	1150
Art. 295. [Termin przedstawienia informacji]	1151
Art. 296. [Obowiązek przedstawiania dokumentów i informacji]	1152
Dział VII. Przepis końcowy	1153
Art. 297. [Wejście w życie]	1153
Część II. Pytania i odpowiedzi	1155
Rozdział I. Dochody i wydatki	1157
1. Dochód z tytułu odszkodowania za zniszczone mienie, zrealizowany przez jednostkę budżetową wykonującą zadania z zakresu administracji rządowej	1157
2. Dochody powiatu związane z gospodarowaniem nieruchomościami Skarbu Państwa – zwrot kosztów zastępstwa procesowego	1159
3. Dochody powiatu związane z gospodarowaniem nieruchomościami Skarbu Państwa	1161
4. Przekazywanie dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej	1163
5. aliczenie rekompensaty dla spółki	1164
6. Niedochodzenie rekompensaty a dyscyplina finansów publicznych	1165
7. Potrącenie wynagrodzenia dla płatnika z tytułu wypłaty zasiłków chorobowych oraz terminowych wpłat zaliczek na podatek dochodowy	1166
8. Odszkodowanie za utracone mienie – dochód czy wznowienie wydatków	1168
9. Zmniejszenie wydatku a dochód w przypadku wynajmu i związanych z tym mediów	1169
10. Rozliczenia dotyczące lat ubiegłych – dochód czy zmniejszenie wydatków	1171
11. Dopuszczalność przyjęcia wpłaty do budżetu gminy za umorzenie procesu uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	1172
12. Wykazanie w planie i w sprawozdaniach wpłaty niewykorzystanych dochodów własnych szkoły do budżetu powiatu	1174
13. Dochodzenie zaległości od spadkobiercy	1175
14. Wadia – odsetki	1177
15. Naliczanie odsetek od zaległości z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego	1179
16. Nadpłata za mandat karny	1180
17. Dokonanie wypłat przez gminę dla Ochotniczej Straży Pożarnej z innej gminy ...	1182
1. Przepisy dotyczące rodzajów wydatków z budżetu JST	1182
2. Dotacje z budżetu JST	1182
3. Dotacja z art. 32 ust. 3b OchrPPOżU	1183
4. Dotacja na działalność zleconą celu publicznego OSP i działalność pożytku publicznego	1184
5. Wydatki bezpośrednie budżetu gminy na rzecz OSP	1185
6. Podsumowanie	1185
18. Wsparcie z budżetu gminy zadania OSP	1186

19.	Finansowanie przez gminę kosztów obsługi księgowej Ochotniczej Straży Pożarnej	1187
20.	Fundusz wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	1189
21.	Dotacje dla spółki wodnej	1191
22.	Nagrody dla policjantów	1193
	1. Dwie czynności prawne gminy z art. 13 ust. 4a PolicjaU	1193
	2. Kolejność czynności gminy w zakresie przekazania środków wypłaty nagród dla policjantów	1194
23.	Charakter finansowy wydatków budżetu gminy na opracowanie projektu i uchwalenie gminnego programu rewitalizacji	1195
24.	Sfinansowanie tablicy pamiątkowej z budżetu gminy na budynku prywatnym	1197
25.	Współfinansowanie z budżetu gminy części kosztów imprezy sportowej, współorganizowanej z klubem sportowym	1198
	1. Zadania publiczne gminy w zakresie kultury fizycznej i finansowe formy ich realizacji	1199
	2. Dotacja celowa z budżetu gminy dla klubu sportowego na sfinansowanie lub dofinansowanie kosztów imprezy sportowej	1199
	3. Urząd gminy jednostką bezpośrednio właściwą do udzielania i rozliczania dotacji budżetowych	1199
	4. Ponoszenie przez gminę wydatków bezpośrednich na współorganizację z klubem sportowym imprezy sportowej	1200
	5. Uwarunkowania z przepisów wewnętrznych korporacji sportowej	1200
26.	Zarządzanie kryzysowe	1201
27.	Kompetencja wójta gminy do zmieniania planu wydatków w ramach działu	1202
28.	Wydatki nieprzewidziane w kontekście wydatków z tytułu pieczy zastępczej	1203
29.	Korekta środków obrotowych	1206
30.	Wydatki niewygasające	1207
31.	Zasady udzielania dotacji przez gminne jednostki budżetowe	1210
32.	Szczególne zasady wykonywania budżetu	1211
Rozdział II. Środki europejskie		1215
	1. Przyczyna nieterminowego zwrotu środków europejskich a znaczenie dla sankcji trzyletniego okresu wykluczenia	1215
	2. Wydatki majątkowe	1217
Rozdział III. Udzielanie ulg w zapłacie należności		1219
	1. Ulgi w zapłacie należności cywilnoprawnych związane z COVID-19	1219
	2. Umorzenie należności cywilnoprawnej wskutek upływu terminu przedawnienia ...	1221
	3. Ulga w należności z tytułu kosztów zastępstwa procesowego	1223
	4. Umorzenie należności domu pomocy społecznej	1224
	5. Niedochodzenie odsetek od należności	1226
	6. Zwolnienie z należności NZOZ na rzecz JST	1228
	7. Obowiązek publikacji w BIP danych dotyczących udzielonych przez JST ulg o charakterze cywilnoprawnym	1231
Rozdział IV. Zaciąganie zobowiązań, tytuły dłużne		1233
	1. Zawieranie umów przed uchwaleniem budżetu	1233

2.	Zobowiązanie wieloletnie – tytuł dłużny	1235
3.	Zaciąganie zobowiązań przez jednostkę budżetową	1237
4.	Zobowiązania wieloletnie powiatowych jednostek organizacyjnych	1238
5.	Umowy o świadczenia zapewniające ciągłość działania JST	1240
6.	Upoważnienie do zaciągania zobowiązań finansowych	1244
7.	Zaciągnięcie zobowiązania wieloletniego mimo braku upoważnienia do zawierania umów związanych z realizacją przedsięwzięć	1246
8.	Przyznanie zasiłku okresowego jako zaciągnięcie zobowiązania	1249
9.	Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – asystent rodziny	1251
10.	Poręczenie pożyczki – umowa	1254
11.	Uchwała w sprawie upoważnienia do udzielania pożyczek w trakcie roku	1255
12.	Udzielenie pożyczki z budżetu gminy	1256
13.	Kontrasygnata umowy o dotacje dla gminy	1257
14.	Umowa bez kontrasygnaty	1258
Rozdział V. Budżet i jego zmiany		1261
1.	Procedura budżetowa	1261
2.	Aktualizacja projektu budżetu gminy w drodze autopoprawki	1263
3.	Termin wejścia w życie uchwały budżetowej	1264
4.	Zmiana deficytu budżetu JST w ciągu roku budżetowego	1265
5.	Budżet obywatelski w samorządzie powiatowym	1268
6.	Zmiany w budżecie w ramach działu	1269
7.	Właściwość burmistrza do dokonania zmiany czwartej cyfry paragrafu	1271
1.	Szczegółowości zaplanowania wydatków majątkowych budżetu w uchwale budżetowej JST	1272
2.	Upoważnienia organu wykonawczego JST do dokonywania zmian w planie wydatków budżetu	1272
3.	Podsumowanie	1273
8.	Wprowadzenie do budżetu dotacji z Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1273
9.	Rezerwa celowa na wydatki finansowane ze środków Unii Europejskiej	1275
10.	Rezerwa celowa w budżecie JST	1276
11.	Zmiany w zakresie planowanej wpłaty z tytułu nadwyżki środków obrotowych samorządowego zakładu budżetowego	1278
Rozdział VI. Wieloletnia prognoza finansowa		1281
1.	Wieloletnia prognoza finansowa i wieloletni plan inwestycyjny	1281
2.	Upoważnienia w uchwale w sprawie WPF	1282
3.	Pojęcie „przedsięwzięcia”	1283
4.	Zasady ujmowania przedsięwzięć w WPF	1285
5.	Samorządowy zakład budżetowy jako jednostka realizująca przedsięwzięcie	1288
6.	Ujmowanie przedsięwzięć w uchwale w sprawie WPF w ostatnim roku ich realizacji	1289
7.	Limit zobowiązań na przedsięwzięcie dwuletnie z WPF oraz limity wydatków na to przedsięwzięcie w załączniku przedsięwzięć do uchwały o WPF i w budżecie JST	1290

8.	Zimowe utrzymanie dróg w WPF	1294
9.	Umowa o utrzymanie zieleni gminnej w WPF	1296
10.	Umowa o udzielenie pomocy dla JST na kolejne lata	1297
1.	Podstawa prawna uchwały i umowy o udzieleniu pomocy finansowej	1298
2.	Dopuszczalność zawarcia umowy skutkującej wydatkami dotacyjnymi w roku bieżącym i w latach kolejnych	1298
3.	Dysponowanie otrzymaną dotacją w roku budżetowym	1299
4.	Znaczenie załącznika dotacyjnego do uchwały budżetowej	1299
5.	Podsumowanie	1299
11.	Zmiany w zakresie limitów wydatków i limitu zobowiązań na przedsięwzięcie ujęte w uchwale w sprawie WPF	1300
Rozdział VII. Planowanie finansowe i wykonanie planu		1303
1.	Projekt planu jako podstawa gospodarki finansowej	1303
2.	Obowiązki planu finansowego	1305
3.	Obowiązki w zakresie przekazywania planów finansowych	1306
4.	Przekazywanie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej	1309
5.	Plan finansowy nowo powstałego zakładu budżetowego	1309
6.	Plany finansowe zespołu szkół	1311
7.	Kompetencje prezydenta miasta do dokonywania zmian w planie finansowym	1312
8.	Zmiany w planie finansowym samorządowej jednostki budżetowej	1313
9.	Możliwości przesunięć między paragrafami, gdy jednostka działa na prozorium	1315
10.	Plan finansowy rachunku dochodów własnych placówki oświatowej	1316
11.	Zmiany planu finansowego dochodów własnych samorządowej jednostki budżetowej	1317
12.	Podstawa prawna upoważnienia z ramienia zarządu do dokonywania zmian w planie finansowym wydatków bieżących	1322
13.	Planowanie wydatków na wynagrodzenia w budżecie	1323
14.	Zobowiązania przechodzące na rok następny	1325
15.	Ewidencja pozabilansowa planu budżetu	1326
Rozdział VIII. Obrót gotówkowy i bezgotówkowy		1329
1.	Wspólny czy odrębny rachunek dochodów i wydatków budżetowych w samorządowej jednostce budżetowej	1329
2.	Wydatki w ramach wydzielonego rachunku dochodów – zakup artykułów żywnościowych	1330
3.	Karty płatnicze	1331
Rozdział IX. Kontrola zarządcza		1333
1.	Okres wyznaczania celów w ramach zarządzania ryzykiem	1333
2.	Określanie celów i zarządzanie ryzykiem	1334
3.	Plan działalności w samorządowych jednostkach organizacyjnych	1336
4.	Procedury kontroli zarządczej w zakresie wykonywania budżetu	1338
5.	Procedury kontroli zarządczej w komórce podatkowej urzędu gminy	1341
6.	Regulamin wynagradzania jako dokumentacja systemu kontroli zarządczej	1343

7.	Kontrola zarządcza w zakresie wydatków ponoszonych w ramach funduszu sołeckiego	1344
8.	Powierzenie obowiązków w zakresie sporządzania i przekazania sprawozdań budżetowych	1346
9.	Zasada czworga oczu	1347
10.	Wspólna obsługa kilku jednostek budżetowych	1349
11.	Uzyskanie uprawnień i obowiązków przez głównego księgowego	1351
12.	Dysponowanie środkami publicznymi	1351
13.	Dokonanie operacji bez prawidłowego potwierdzenia jej poprawności	1354
Rozdział X. Audyt wewnętrzny		1357
1.	Obowiązek prowadzenia audytu w jednostkach samorządu terytorialnego	1357
2.	Wykonywanie audytu przez usługodawcę	1359
3.	Odpowiedzialność audytora	1361
4.	Umowa z usługodawcą a zmiany w planie budżetu	1363
5.	Audyt wewnętrzny jako członek komisji konkursowej	1365
6.	Pracownicza kasa zapomogowo-pożyczkowa – audyt	1366
7.	Audyt w spółce prawa handlowego należącej do gminy	1368
8.	Zalecenie audytu wewnętrznego	1370
9.	Brak planu audytu w roku powstania obowiązku jego prowadzenia	1372
Rozdział XI. Fundusz sołecki		1375
1.	Fundusz sołecki – zakup specjalistycznego agregatu prądotwórczego dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej	1375

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl